

Матеріали СЕМІНАРУ

“Модернізація навчальних програм трициклової системи вищої освіти на основі компетентнісного підходу (результатів навчання)”

21 червня 2011 р.

Модернізація навчальних планів: що важливо?

Раймонда Маркевічене, експерт UNICA,
керівник офісу міжнародних програм та зв'язків
Вільнюського університету, радник з ECTS/DS,
Національний Болонський експерт, член Групи
супроводу Болонського процесу, ініціатор і член групи
стратегічного менеджменту Національного проекту
“Розвиток концепції ЄКТС на національному рівні:
запровадження підходу до розроблення навчальних
програм на основі результатів навчання”

www.tempus.org.ua

Болонья протягом 10 років: 1999-2009

David Coyne

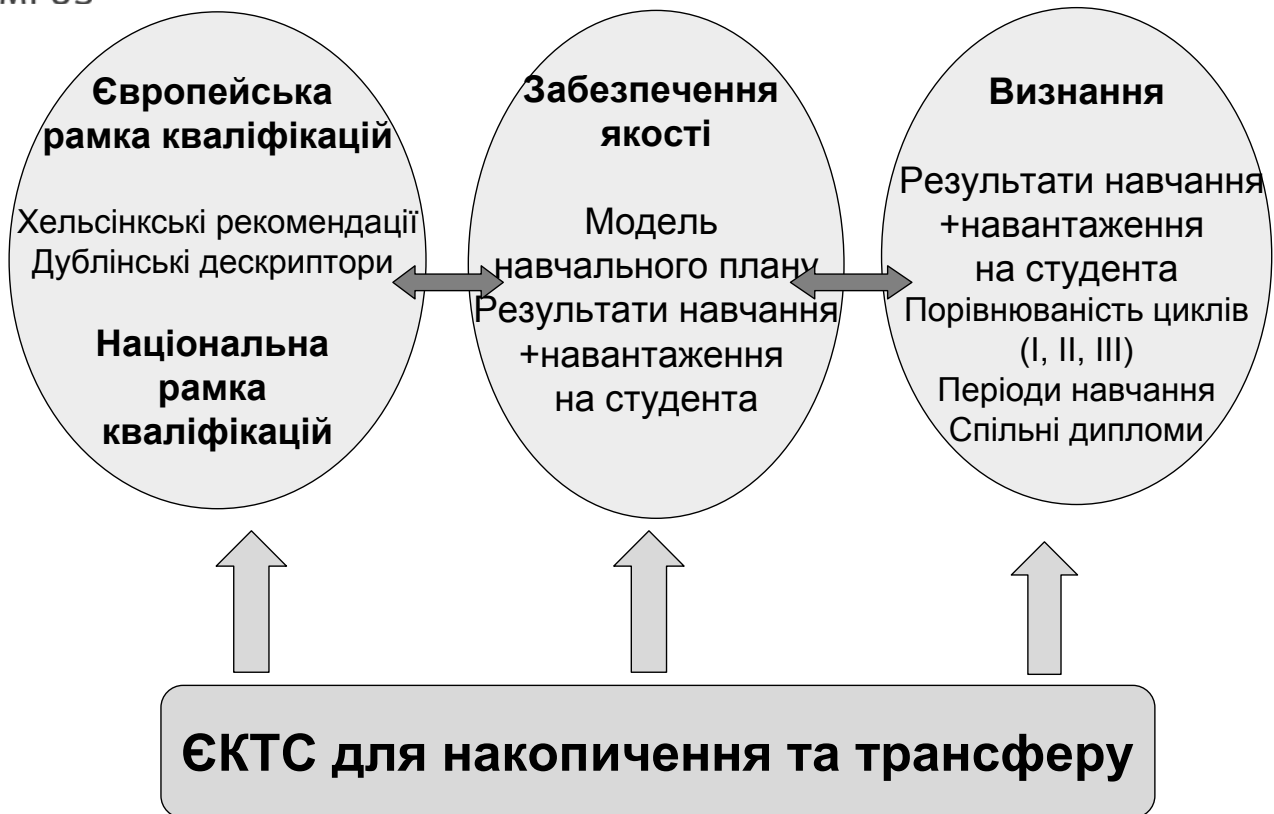
- Порівнювані ступені (дипломи)
- Два основні цикли
- Кредитна система
- Мобільність
- Забезпечення якості
- Європейський вимір

Інструменти:
випробувані та прийняті?

2009

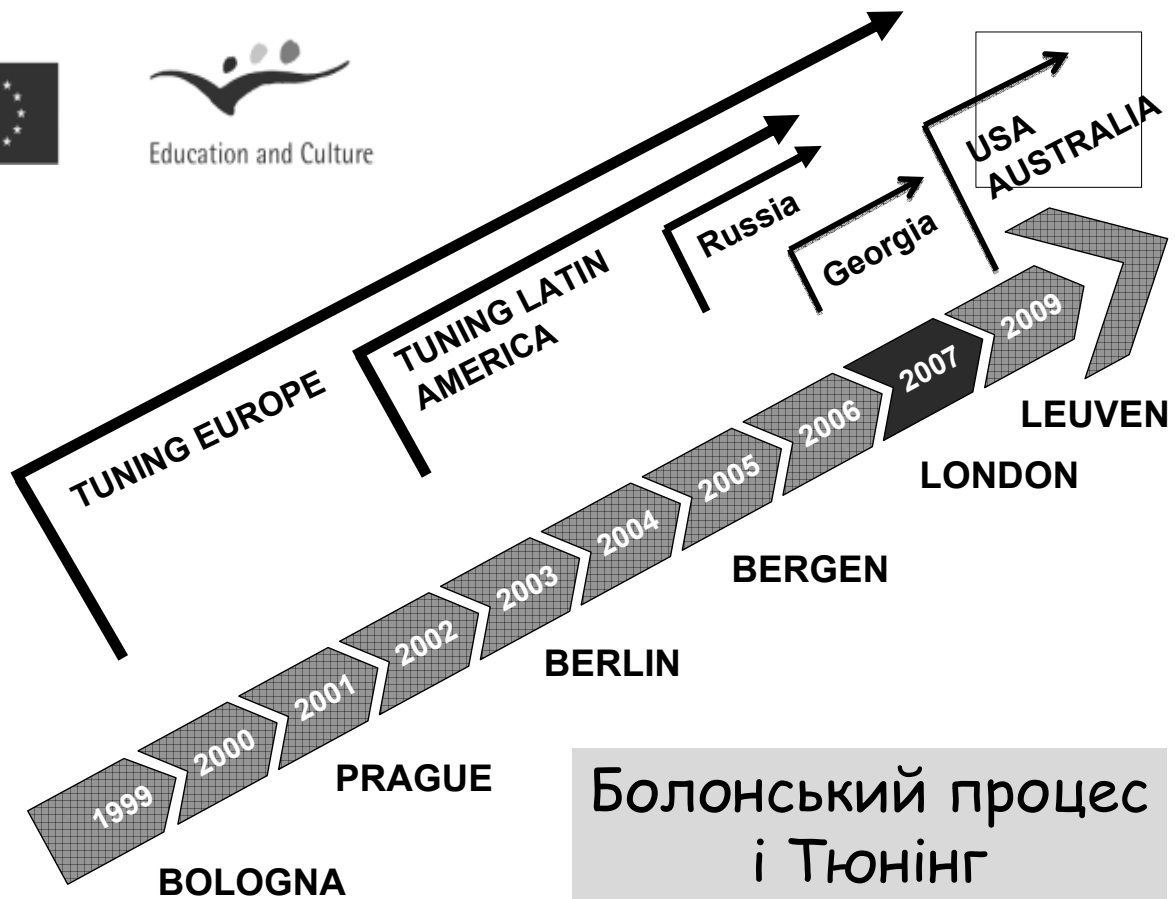
- Справедливий доступ
- Навчання впродовж життя
- Здатність до працевлаштування
- Студентоцентроване навчання
- Освіта, дослідження та інновації
- Міжнародна відкритість
- Мобільність
- Збір даних
- Прозорі інструменти
- Фінансування

Болонський розклад – коротко

ЄКТС від народження до зрілості

- Пілотний проект ВНЗ + підтримка на Європейському рівні: 1989–1995 (145 ВНЗ; 5 предметних областей)
- Болонська декларація – політична воля Міністрів, відповідальних за вищу освіту; Дублінські дескриптори (1999 р.); Тюнінг (2000 р.)
- Європейська асоціація університетів: Цюріхська конференція – підтримка керівництва університетів (2002 р.)
- Законодавче запровадження положень Болонського процесу в більшості країн
- Запровадження: ВНЗ + підтримка на національному та європейському рівнях

Тюнінг проект/процес, що створив такі інструменти:

Академія Тюнінг – Деусто-Гронінген (Deusto-Groningen): початкова структура

П'ять відділів:

Unit 1: навчання, досліджень та інновацій

Unit 2: експериментування, підготовки тренерів

Unit 3: політики & аналізу, освіти -
працевлаштування

Unit 4: запровадження, розповсюдження &
проектів

Unit 5: організаційного розвитку

Огляд національного законодавства щодо кількості навчальних годин на академіч. рік
(таблиця: країни, годин на академічний рік, годин на кредит, статус документів)

- Акценти:**
1. Увага до кредиту як міри для навантаження студента;
 2. Варіанти: абсолютна кількість годин на рік і кредит в залежності від "коридору";
 3. Ієрархія різноманітних нормативних документів: закон, міністерські накази, рекомендації ректорських конференцій тощо

Overview of national regulations on the number of learning hours per academic year

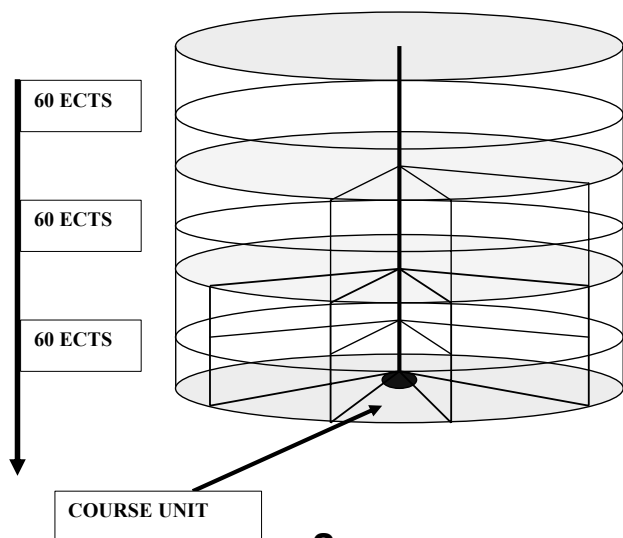
Countries	Hours range/ academic year	Hours range/ credit	Status of the proclamation
Austria	1,500 h	25 h	Law
Belgium (Fl)	1,500/1,800 h	25/30 h	Decree (law on the Flemish level)
Belgium (Fr)	1440 h	24 h	Decree (law of the French Community)
Czech Republic	1,500/1800 h	25/30 h	Good practice, recommendation of ECTS Key Features.
Cyprus	1500h/1800 h	25/30 h	New Law for Higher Education (under consideration in 2008)
Denmark	1,650 h	27/28 h	Letters from the Ministry
Estonia	1,560 h	26 h	University Act law
Finland	1,600 h	27 h	Act of the Council of State
France	1,650 h	25/30 h	Recommendation by the University Presidents' conference
Germany	1,800 h	30 h	KMK (Kultusministerkonferenz – Standing Conference of the Ministers of the Federal States). Element of Accreditation
Greece	1,500/1,800 h	25/30 h	Ministerial Decision
Hungary	1,620/1,800 h	30 h	Act on Higher Education and attaching Governmental Decree
Iceland	1,500/2,000 h	25/33 h	No proclamation, but understanding among universities
Ireland		20/30 h	Recommendation on the principles and operational guidelines devised by the National Qualifications Authority of Ireland
Italy	1,500 h	25 h	Ministerial Decrees
Latvia	1,600 h		Law
Lithuania	1,600 h		Law and Decree

Модель Тюнінг

ПРОГРАМА ПЕРШОГО ЦИКЛУ

Зверху-вниз

Від Проекту до Процесу

Ступенева програма відповідно до методології Тюнінгу:

- Програма базується на профілі; переліку компетентностей, що мають бути набуті; бажаних результатів навчання, що мають бути досягнуті; ЄКТС кредитів, що мають бути отримані
- Розроблення програми – командна робота, основана на консультаціях, дискусіях, співпраці
- Результати навчання / компетентності, що мають бути розвинуті, є основою для розподілу кредитів
- Підходи до викладання, навчання та оцінювання дотримуються розподілу кредитів: здійсненність є ключовим фактором

Використання ЄКТС – мікрорівень – перспектива навчальної програми

Навантаження на студента – завдання повинні бути узгодженими з розподіленням часом

Компетентності та результати навчання

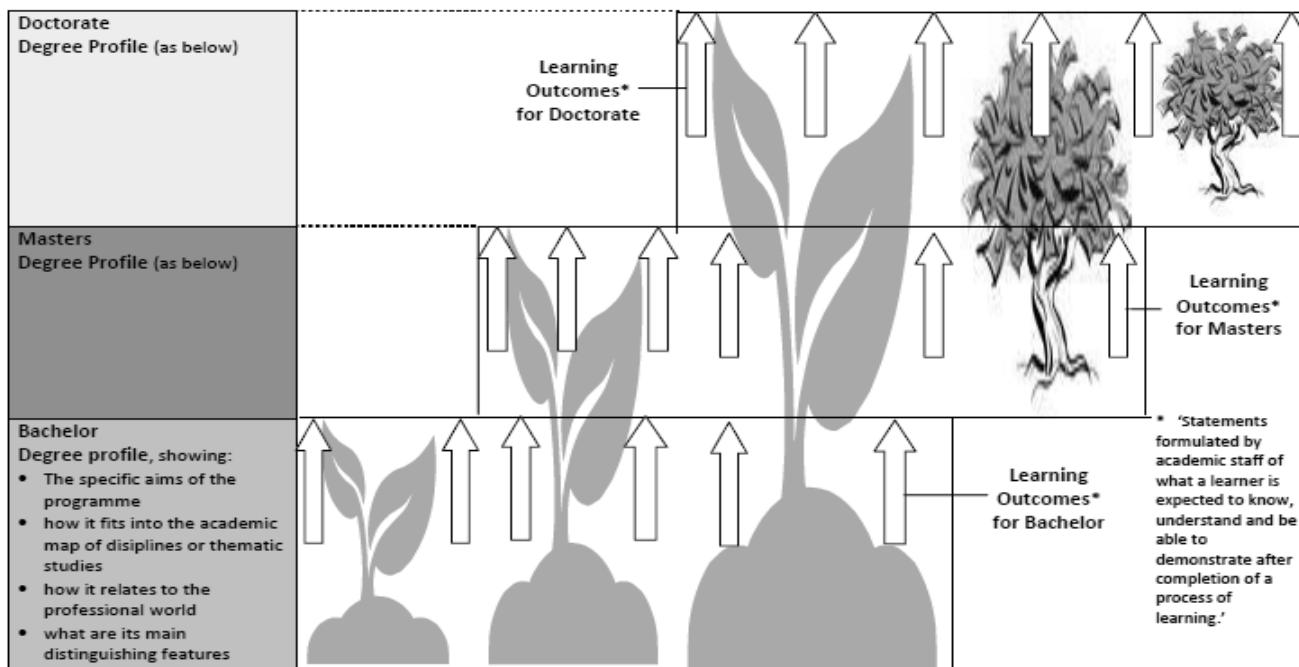

Взаємозв’язок між компетентностями

та результатами навчання (by Jeremy Cox, Polifonia)

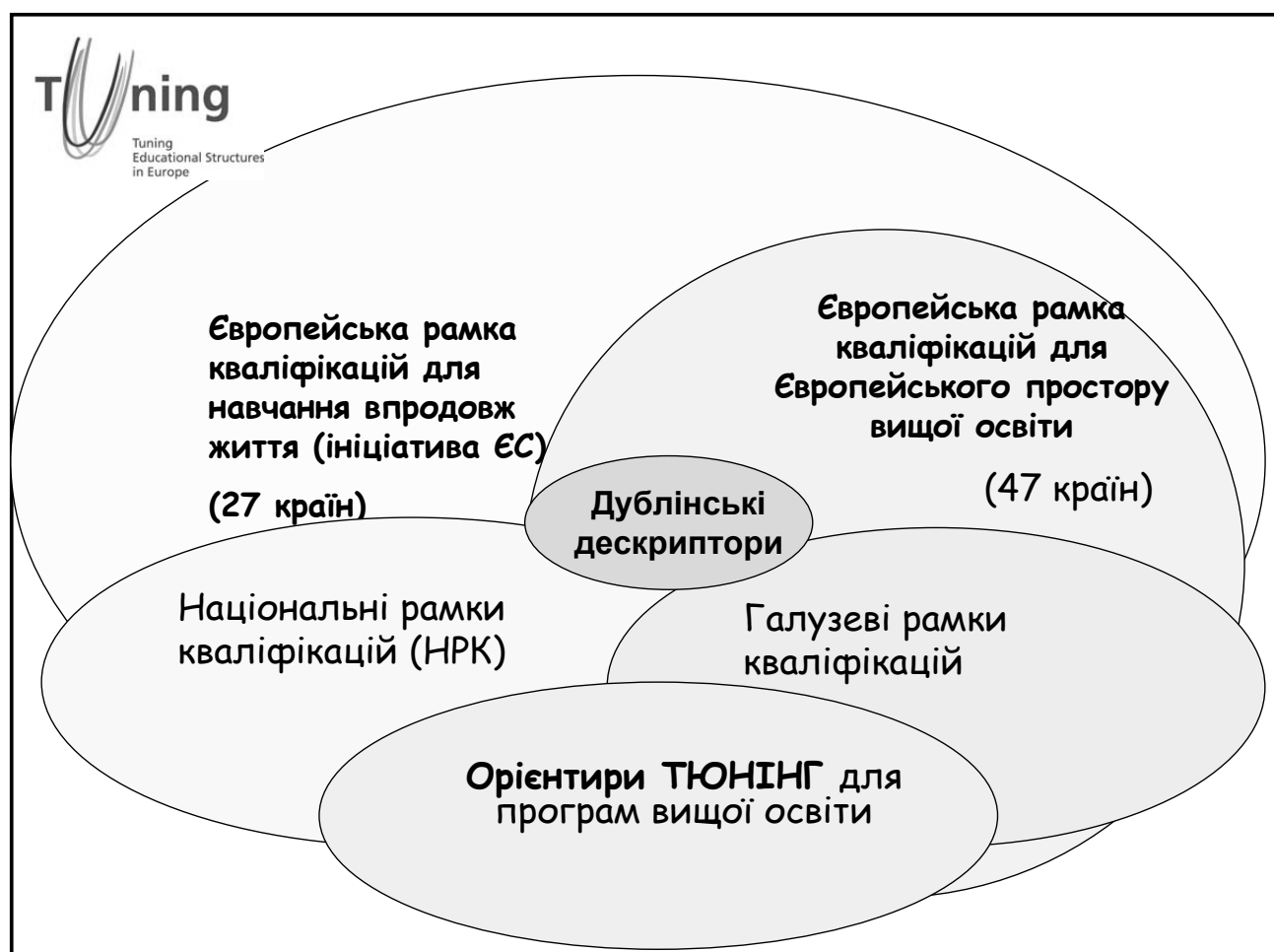
Компетентності: “Динамічна комбінація знань, розуміння, навичок та вмінь [...], сформованих різними модулями / дисциплінами програми та оціненими на різних етапах”

Competences: ‘a dynamic combination of knowledge, understanding, skills and abilities [...] formed in different course units and assessed at different stages’

Результати навчання та компетентності в навчальних програмах (Тюнінг)

Результати навчання за модулями (Unit 1-4) програми	Компетентності									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Unit 1		X			X					
Unit 2	X			X			X			
Unit 3		X				X			X	
Unit 4	X		X							X

Типи результатів навчання

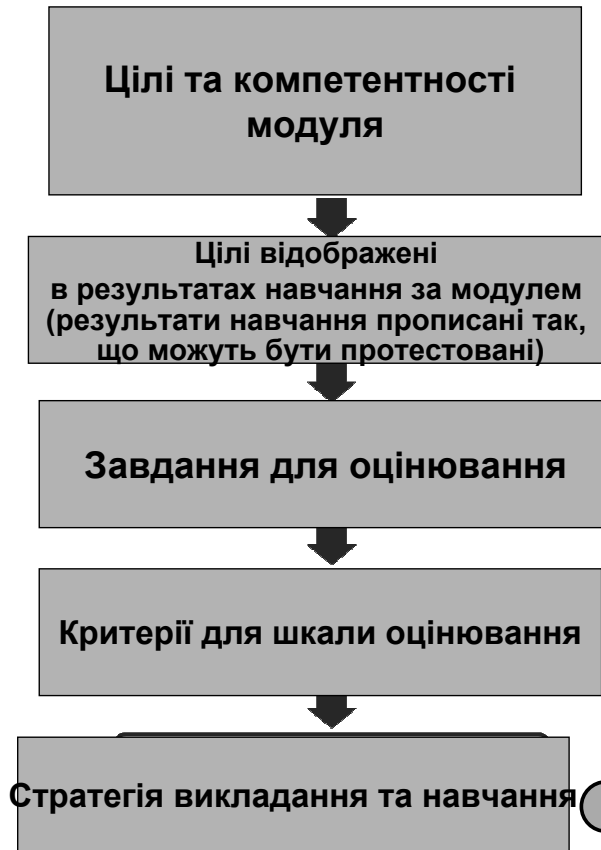

10 кроків для розроблення програми – Тьюнінг підхід

Розроблення модуля

Примітка:
Модуль – це складова одиниця курсу в системі, де кожна така одиниця має однакову кількість кредитів або кратне їй число (ЄКТС)

Примітка:
➤ Малі модулі – інформація більш спеціалізована, але менш інтегрована
➤ Великі модулі – більш ясна структура програми, краща узгодженість та логіка предмету, що вивчається, але більш складно переносити в інше середовище (контекст) та порівнювати

Модульні навчальні програми на противагу немодульним

Модульні
(1 рік – 2 семестри,
60 кредитів ЄКТС):

5	10	5	10
10	5	15	

Немодульні
(1 рік – 2 семестри,
60 кредитів ЄКТС):

3	6	5	4	2	6
4	4	2	7	7	6

Розподіл кредитів

Примітки: Розподіл кредитів, що забезпечує якість навчання, є довгим процесом, який вимагає зворотного зв'язку зі студентами, постійного аналізу та командної роботи викладачів. Немає прямого зв'язку між контактними (аудиторними) годинами та кредитами. Кількість кредитів не пов'язана з важливістю або престижністю курсу.

<ul style="list-style-type: none"> • Результати навчання визначені для кожного компоненту, види діяльності передбачені та навантаження розраховано • Пропозиції зібрані, проаналізовано та розраховано навантаження, виражене в кредитах • Різний обсяг курсів (дисциплін) (3, 4, 6) 	<ul style="list-style-type: none"> • Попередньо визначена кількість кредитів, розподілених на кожний компонент • Можливі результати навчання та навчальні види діяльності, визначені на основі розподіленого часу • Стандартні кредити або їх кратна кількість (5, 10, 15...) 	<ul style="list-style-type: none"> • Викладачі погодилися на те, що компоненти мають надавати однаково кількість кредитів (час) • Результати навчання та навчальні види діяльності, визначені на основі розподіленого часу • По закінченню періоду викладання модулі порівнювані через узгоджені результати навчання, види діяльності, час
<p align="center">Знизу-вверх (система складових одиниць курсу (дисципліни))</p>	<p align="center">Зверху-вниз (модульна система)</p>	<p align="center">Порівнювальна (модульна система)</p>

Приклад: Аспекти сімейного права та практики в 17 столітті (*R. de Lavigne*)

Студент, який успішно завершить цей модуль, очікувано буде спроможний :

1. Продемонструвати детальне знання щодо обох і правової, і соціальної побудови браку в Західній Європі в цей період.
2. Проаналізувати причини змін (варіацій) правових рамок та соціальної практики в просторі та часі.
3. Дослідити зв'язок між браком, з одного боку, та народжуваністю і смертністю, з іншого, як детермінант тенденцій щодо населення.
4. Показати аналітичні інструменти та навички соціо-правового історика з детальними посиланнями до відібраних правових та соціальних текстів зазначеного періоду.
5. Використовувати статистичну інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, де це необхідно.
6. Демонструвати спроможність працювати як самостійно, так і в групах для того, щоб запропонувати рішення проблем в межах галузі.
7. Працювати, використовуючи більше, ніж одну європейську мову.

Приклад: розрахунок навантаження

Запланована модель трирічного періоду навчання включає 10 кредитів ЄКТС (250-300 годин):

- Практичні заняття: 2 години на тиждень x 14 тижнів (25/30 годин = 1 кредит ЄКТС)
- Вивчення підручника (500 сторінок) та екзамен – 6 сторінок на годину = 83 години = 3 кредити ЄКТС
- Написання 7-10 сторінок роботи (700-1000 сторінок літератури має бути прочитано) = 140 годин = 5 кредитів ЄКТС
- Читання та коментування по завданням, написаним членами групи (критичне осмислення та обговорення) – (2 години на тиждень x 14 тижнів = 28 годин = 1 кредит ЄКТС)

$1+3+5+1 = 10$ кредитів ЄКТС

Запровадження ЄКТС на мікрорівні – перспективи студента

Кредит як інструмент, що веде до кваліфікації

Накопичення – скільки та які кредити (тип, рівень), коли

Перехід від різноманітних контекстів навчання до навчальних програм

Важливість внутрішніх правил (інструкцій) ВНЗ:

“Старіння” кредитів

Компенсація

Звільнення

“Кредитне” мислення ВНЗ

“Коли студент отримує звільнення від частини навчальної програми на основі кредитного трансферу, то оцінки, отримані студентом за таким попереднім навчанням, не будуть використані для цілей класифікації”.
Університет Кента